

2.6.1975 - 13.6.1975

Ruotsinsalmi

FREGATTI NIKOLAI

Laatija Eeva-Liisa Nieminen

2.6.1975

Työsuunnitelma: Nikolain hylky etsitään ja sen jälkeen kaikkitekevät "sightseeing" -in.

Työryhmä: Olli Tappola, Pelle Stenlund, Peter Norman, Harri Alopaeus, Ilkka Tolvanen, Erkki Siirilä, ja Palopiston miehet.

Tapahtumat: Helke J. lähti klo 9.40 ja Astrid klo 10.10 Kotkasta. Hylyn löysi Wilen n. klo 11.00. Ankkurointi suoritettiin kansipalkki 13 kohdalle.

Iltapäivä: Sightseeing Harrin johtamana. Havaintoja : horisontaalipolvi byssan katolla, joka piti nostaa oli pudonnut byssan oikealle puolelle, vasemmalle puolelle oli pudonnut rakenneaineita. Uuni säilynyt, tosin vinompi kuin ennen. Byssan katon rakenteet tarkastettava.

Poiju siirretty byssan viidennen poikkipaalun ympärille, byssan vasemman puolen laatikot peittyneet rakeneosiin, neljäs palkki ei enää uunin päällä.

Paluu Kotkaan n. 20.45.

3.6.1975

Työsuunnitelma: Museon ryhmä: Byssan raivaus ja polven nosto ja siirto hyllyn ulkopuolelle samalle kohdalle ja byssan vasemmalle puolelle pudonneiden rakenneosien raivaus, jos on mahdollista mammuttipumpun letku viedään byssaan.

Palo-opiston ryhmä: Askolan johdolla suoritetaan Nikolain perän raivaus.

Työryhmä: Olli Tappola, Pelle Stenlund, Ilkka Tolvanen, Eki Siirala ja Peter Norman. & Palo-opiston ryhmä

Tapahtumat: Aamupäivällä: Helge J. lähti n. 9.45 ja Astrid n. 9.45. Kompressorit käynnistettiin aamulla klo 5 aikaan. Risto lähti Helsinkiin klo 8 jälkeen. n. 10.30 Astrid ankkuroitiin Nikolain hyllyn luokse, Palo-opisto: Laivan vasen puoli perästä sileä ja raivattu sekä oikea puoli sikin sokin lankkuja, lautta parruja, osa on käsin siirrettävissä ja osa konevoimin. Parrujen ja lankkujen alta löydetty rikoutuneita pulloja, lasilevyjä ja keramiikkakannu (Löytö no 2). Ryhmä raivasi perää oikealta puolen, heittivät lankkuja ja lautoja laidan yli. Museon ryhmä: Olli Tappola lähti katsomaan uskaltaako keittiötä pumpata ilman, että päällä oleva levy täytyy siirtää. Levyä ei tarvinnut siirtää. Pelle Stenlund lähti kiinnittämään mammuttipumppua byssaan. 4. ja 5. palkin välistä uunin peräpuolelle. Uunin baarpuurin puolelta löytyi kuudennapin sarja nahkahihnassa (no 3). Eki Siirala raivasi byssan vasemmalta laidalta pudonneita kansilautoja ja heitti ne laidan yli.

Rysä saapui Astridin luokse klo 13.15. Merivartios-
ton alus kävi klo 13.20.

Byssassa puhdistettu uunin edustaa ja irtonainen ta-
vara siirretty yli laidan.

Iltapäivällä: n. klo 16.30 alkoi Astridin kannen
siivous, joka kesti n. tunnin verran. N. 17.03 sanoi
Harri Alopeaus: "Perän osalta tehty kaikki, mitä
sukeltajien käsivoimin voidaan tehdä. Tämän jälkeen
tarvitaan konevoimia.

Palo-opiston ryhmä ja Peter Norman: puhdistivat perää.
Peter Norman löysi lasipullon kaulan (no. 4). Hän
näki peräpeilin puolella melko keskellä erään pi-
larin päässä veistetyin kappaleen (liitteenä piirros)
Pilarista näkyvissä noin 1,5 m läpileikkaus n. 30 cm.
Lisäksi hän näki perässä keskellä esineen, joka ruos-
tepinnoittunut pyöreä läpileikkaukseltaan 40 - 60 cm
ja näkyvissä pituudesta 120 - 150 cm. Esine sijait-
si n. 2 m perärangasta keulaan päin.

Harri Alopeaus: Laivan vasem^{malla} puolella^{lla} hyvin lähellä kes-
kilinjaa (n. 2 metriä siitä), väliläipiosta n. 1,5 m
uloispäin rautaruosteen peittämä esine (30 x 80 - k.
100 x 130 - 150 pit.).

Väliseinän sisäpuolelta löydetty pystyssä oleva polvi
keskilinjalla kork. n. 1 m leveys n. 30 cm.

Palo-opisto: Tykin takapuolella peräänpäin kansi-
palkki 15 taaksepäin Ø n. 70 cm pyöreä puu pituus yli
4m ja keulaanpäinoleva pää murtunut ja se makaa aluk-
sen pituussuunnassa.

Harri Alopeaus: kansipalkki 2-3 ja 3-4 välillä ole-
vat väliparrut ovat poissa ja ne ovat alas pudonneet.

Astrid lähti Nikolain luota n. klo 19.30 ja saapui
Kotkan satamaan n. klo 20.00.

Keskiviikko 4.6.1975

Työsuunnitelma: Joko byssan raivausta tai pumppausta sen mukaan sen mukaan kuin todetaan parhaaksi.

Työryhmä: Risto Halme, Olli Tappola, Eki Siirala, ja Peter Norman, sekä Palo-opiston pojista 3 kpl.

Tapahtumat: Aamupäivällä: Lähtö Astridilla n. klo 10.15 ja Helke J. tuli perässä. Ankkurointi Nikolain luona n. 10.45. Toiminta tapahtui suoraan Astridilta. Risto Halme tutki byssaa ja teki seuraavanlaisia havaintoja: laatikko no 1 särkynyt ja päälle tullut rojua ja laatikko no 2 on pudonnut pohja. Ryhdytään pumppaamaan styyrbuurin puolelta byssaa. Byssaan on tullut tavattomasti lisää rojua, Hän toi lasipullon byssasta (no 7).

Jouko Askola: Tutki perää ja teki siellä seuraavanlaisia havaintoja: Koko perän ympäristö 10 m säteellä on täysin sokin sokin lankkuja ja parruja. Konevoimaa tarvitaan raivaamisessa, koska sukeltaja ei yksin pärjää. Parasta kiinnittää huomio byssaan. Perästä tuli n. 15.m pitkä toisesta päästä n. 30 cm halkaisijaltaan, toinen pää n. 50 cm halkaisijaltaan pyöreä "mastopuu"barpuurin puolella vieressä toinen läpileikkaukseltaan pienempi \emptyset n. 15 cm. Jouko Askola kävi byssassa tarkastamassa että siellä olevaan polveen köysi kiinnitetty kunnolla nostoa varten.

Risto Halme: Byssan styyrbuurin puolella olevissa varastoissa on ainakin kolme tynnyriä. Byssa on hajonnut tavattomasti viime kesästä. Hän siirsi

byssan uunin vasemmalata laidalta neliskulmaisen lyijyrasian pohjanbyssan vasemman puoleiseen vesisäiliöön.

Iltapäivä: Olli Tappola pumppaa byssaa oikealta puolelta ja sen jälkeen nostetaan polvi ylös.

Eki Siirala pumppasi byssaa ja löysi lasipullon byssan varastosta (no 9).

Peter Norman: pumppasi byssassa jassitten sanoi, että pumppauksessa on paljon lautoja tiellä ja ne pitäisi raivata ensin. Byssassa on vielä runsaasti mutaa jäljellä.

Eräs Palo-opiston pojista lähti alas polvea nostettaessa ja siirsi polven laidan yli hylyn oikealle puolelle vastaavalle kohdalle kuin se oli sijainnut ennen nostoa byssassa.

Astrid palasi Kotkaan klo 17 jälkeen ja Helke J. perässä.

Torstai 5.6.1975

Työsuunnitelma: Nikolaita pumpataan ja raivataan.

Työryhmä: Risto Halme, Klas Lindqvist, Ilkka Tolvanen, Pelle Stenlund, Erkki Siirilä, Harri Alopaeus ja Peter Norman sekä Palo-opistolta Jouko Askola.

Tapahtumat: Hankintoja. Astrid lähti Kotkasta n. 11.00. Helke J. tuli perässä. Ankkurointi Nikolain luona klo 11.40.

Risto Halme: Lähti katsomaan pitääkö byssassa raivata ensin vai jatketaanko pumppausta heti. Hänen havaintoja: köysikannen alla runsaasti ruumiita, löytyi ainakin kolme pääkalloa. Eräältä ruumiilta löytyi ikoni (no 10). Kun mennään byssan uunin aukosta suoraan alas löytyi kaksi lasista "kaapinovea". Karmit ja lasit ovat samanmuotoiset toisen laittoi talteen ja toisen hakee huomenna. Köysikannen ja byssan liittymäkohdassa astioita, ainakin kaksi savilautasta. Samalta ruumiilta, jolta löytyi ikoni, myös rahoja. Byssa raivattava ennen pumppausta.

Klas Lindqvist ja Ilkka Tolvanen raivasivat byssaa ja havaitsivat byssan yläpuolella ison polven. Sitten Pelle Stenlund ja Eki Siirilä raivasivat uunin edustaa.

Iltapäivä: Jouko Askola raivasi lankkuja byssan oikealta puolelta. Astridin ankkuri lähti luistamaan ajaututtiin melko kauas Helgestä. Jouduttiin lähtemään kesken pois tuulen noustessa koko ajan. Astrid tuli satamaan 15.30. Helge jäi vielä Nikolain luokse, ja sieltä vielä piti Harri Alopaeuksen ja Peter Normanin sukeltaa. Heidän mittauksensa upseerihyhteissä ei onnistunut. Poikkipalkkien välipalkit inventoitu paarpuurin puolelta keulasta isoon mastoon. Perärankaan tuleva suurikokoinen poikittaiskaari on siirtynyt n. 8 m keulaan päin ollen upseerihyttien keskellä. Peter Norman toi ylös kartussin ja Harri Alopaeus aikaisemmin nähdyn metallilevyn (no 11). Helge ja peltivene soutamalla satamaan: polttoaine oli loppu.

Perjantai 6.6.1975

Työsuunnitelma: Raivausta ja pumppausta byssassa. Harri Alopaeus suorittaa mittauksia byssassa. Risto Halme ja Peter Norman nostavat sieltä ylös laatikon (luultavasti vanha merimieslaatikko)

Työryhmä: Risto Halme, Harri Alopaeus, Peter Norman, Klas Lindqvist, Erkki Siirilä, Pelle Stenlund, Antero Seppälä, Ilkka Tölvänen ja Olli Tappola.

Tapahtumat: Aamupäivä: Huoltoa
Iltapäivä: Lähtö n. 12.15. Ankkurointi Nikolain luona n. klo 13.05. Sukellukset ovat tapahtuneet suoraan Astridilta.
Risto Halme: Aavistuksen verran styrpuurin puolella keskellä kansipalkki 10 takapuolella runsaasti rahaa (no 16) ja yksi lasipulloarähojen keskellä (no 17). Byssasta styrpuurin puolella aivan uunin edessä on laatikko, jossa oli rautakappale, joka kuitenkin katosi. Kaapinovia ei löytynyt. Kansipalkki 7 ja 8 välisessä koekuopassa tynnyri.
Harri Alopaeus: Suorittanut mittauksia byssassa. Peränimittauksetuturhia. Raivausta perässä. Havain- toja: Takalaipiosta katsoen paarpuurin puolella ensimmäinen hytti on pumppaus kelpoinen ja osittain luultavasti myös ryöstetty, koska sinne on helppo päästä.
Byssan pumppausta ja raivausta.

Peter Norman: Irrotti köyden polvesta, joka siirrettiin byssasta. Kaksi laatikon seinää paarpuurin puolelta 4. kansipalkin alta. Pumppauspaikalta 4. ja 5. kansipalkin väliltä styyrpuurin puolelta löydetty esineet (no 13, 14, 15).

Risto Halme haki aikaisemmin näkemänsä rahat ja pullon ym. esineet (no:t 16, 17, 18, 19 ja 20).

Pumpattiin byssan uunin oikeaa laitaa aivan lattian ja uunin rajasta. Pumppaus lopetettiin, koska uunin edusta jo puhdistettu. Byssan raivausta jatkettiin. Olli Tappola nosti ylös puulaatikon (no 21) ja siirsi kattilan kannen uunin oikealta puolelta edestä koriin byssan katolle. Byssassa paljon puhdasta lattiaa esillä. Ilkka Tolvanen löysi rikkinäisen lasipullon byssan vasemmalta puolelta (no 22).

Kotkaan palattiin n. klo 20.30.

Liitteet: Harri Alopaeuksen piirrookset byssantmitauksista.

Klas Lindqvist ja Olli Tappola tarkastivat ja raivasivat hytti no 2 perässä ja totesivat, että se on pumppausta vailla.

Peter Norman pumppasi byssaa uunin edustaa styyrpuurin puolelta ja sitten paarpuuriin puolelta ja löysi sieltä lasipullon (no 25) ja puunuijan (no 26). Antero Parma jatkoi pumppausta. ja löysi uunin edustalta nahkasaappaan (no 27).

Ilkka Tolvanen satoi viimeisen kansipalkin kiinni laitaan, ettei se putoaisi pumpattaessa kenenkään päälle. Arska Seppälä jatkoi pumppausta ja Matti Sevilä, jonka mukaan uunin vasen puoli täynnä rojua.

Olli Tappola: keittiön vasemmalla puolella laatikko täynnä rojua. Laatikon peräpuolella kasattuna panoslaatikoita. Metallinen mäntäpumppu löytyi myös (no 63) ja se on sirretty byssan katolle.

Harri Alopaeus: Piirretty ja raivattu perää. Ison maston paarpuurin puoleinen S-muotoinen polvi piirretty.

Antero Parma löysi nahkavaraston uunin vasemmalta puolelta byssasta ja toi 2 nahkapalaa (no 53 ja 54). Ankkuri nostettiin klo 19.40. Helge J. lähti edellä.

Liitteitä: Harri Alopaeuksen piirroksia.

Lauantai 7.6.1975

Työsuunnitelma: Risto Halme menee aluksi katsomaan, mitä tehdään. Luultavasti mammuttipumppu siirretään perään. Harri Alopaeus mittaa byssaa ja siirtyy sitten perään.

Työryhmä: Risto Halme, Harri Alopaeus, Erkki Siirilä, Pelle Stenlund, Heikki Moisio, Peter Norman, Klas Lindqvist, Olli Tappola, Antero Parma, Ilkka Tolvanen ja Aarno Seppälä.

Tapahtumat:

Aamupäivä: Lähtö Kotkasta klo 10.00 ja ankkurointi Nikolain luona klo 10.45.

Sukellukset suoraan Astridilta. Risto Halme löysi ikonin (no 23) ja kupin (no 24) paarpuurin puolelta byssasta.

Harri Alopaeus: mitattu byssaa. Nosti styyrpuurin puolelta kaksi pääkalloa koriin ja sitten siirtyi perään. Raivasi hyteissä, lähinnä hytti no 2 paarpuurin puolella lähellä ^{keskilinjaa} ~~isön maston reiikää~~. Keula-
puolella n. kansipalkki 10m ja 9m välillä ovi, joka makaa osittain köysien alla paarpuurin puolella lähellä keskilinjaa, siro ja kaunis paneeli. Väliseinä byssassa 3. ja 4. kansipalkin välissä romahtanut kokonaan ^{alas (vain alin lauta paikallaan).} ~~4. palkin kyljen päälle.~~

Iltapäivä: Pumppu siirrettiin byssaan paarpuurin puolelle. Luita kerättiin koriin ja pumppausta jatkettiin.

Sunnuntai 8.6.1975

Työsuunnitelma: Pumppausta. Harri Alopaeus tarkistaa byssan pumppaustuloksia ja suorittaa mittauksia, siirtyy perään ja suorittaa siellä mittauksia, piirroksia ja rai-vausta 2 hytin paarpuurin ja styyrpuurin puolella, 3 ja 4 hyteistä havainnot siitä, missä ne sijaitsevat.

Työryhmä: Harri Alopaeus, Klas Lindqvist, Antero Parma, Matti Sevilä, Olli Tappola, Erkki Siirilä, Peter Norman, Pelle Stenlund, Aarno Seppälä, Ilkka Tolvanen, Heikki Moisio.

Tapahtumat: Aamulla ja aamupäivällä: Lähtö Kotkasta klo 5 jäl-keen. Sukellukset alkoivat n. 7.20.

Harri Alopaeus: tutki byssan kiväärilaatikkoa oven edessä 4. ja 5. kansipalkin välissä. Tutki perän hyttirakenteita ja havaitsi paarpuurin puolella vä-lilaipion jälkeen pikku hytin (no 1), väliseinän ja sen jälkeen 339 cm pitkän ilmeisesti yhtenäisen hytin, sen jälkeen väliseinän, 110 cm pitkänlokeron, väliseinän, 188 cm pitkän lokeron , joka päättyy kan-sipalkki 15. Styyrpuurin puolella "tanssilattia" 15. kansipalkista 3. väliseinän jälkeen. (no39)

Antero Parma pumppasi byssaa ja löysi pistoolin bys-san vasemmalla puolella olevasta laatikosta. Laa-tikon vasen laita on rikkoutunut, laatikosta irtosi myös iso rautainen kahva, joka jäi alas. Iso nahka-kappale tuli esille.

Matti Sevilä: Aivan varaston oven pielessä oleva laatikko hajonnut pääty pois ja lautoja irti ja yksi laudoista puuttuu ilmeisesti kokonaan. Varaston oviaukon kohdalla aika iso lyijylevy.

Olli Tappola: jatkoi pumppausta ja puhdisti aselaatikon etu- ja takapuolta, kylkilaudoitukseen asti. Nahkanpunan alla puukirnu.

Pumppausta jatketaan ja nahkapurjeen siirto ei onnistunut. Pääkallot siirretty byssan vesisäiliöön ja lyijylevyt byssan katon keulanpuoleiseen päähän. Pelle Stenlund löysi talisäkin vasemmalta byssan vierestä.

Iltapäivällä: Harri Alopaeus: Muutama luu vesisäiliöön, ammuskukkaroita ei löytynyt ja siirsi lyijylevyn byssan katolle palkki 7. ja 8. väliin. Löydöt 32 ja 37. Tutki perässä styrpuurin puolta eikä voinut suorittaa mittauksia, koska siellä on liikaa iroja. Sen takia tarvitaan raivausta takalaipiossa. Kynntilänjalka (no 28) löytyi sieltä. Takaisin tullessaan löysi miekankahvan (no 29) ja soljen (no 30). Pumppu kiinnitettiin kansipalkki 5. kohdalla olevaan pystypaaluun parpuurin puolella. Siirretty pois "vanha aarrelaatikko" aselaatikon päältä.

Noin klo 18.00 saavuttiin Kotkan satamaan.

Liitteitä: Harri Alopaeuksen piirroksia.

Maanantai 9.6.1975

Työsuunnitelma: Byssan pumppausta ja raivausta. Aluksi raivattava varastossa. Harri Alopaeus menee ensin tarkastamaan tilanteen. Aselaatikkoa varottava ja tarkastettava voidaanko se nostaa ylös, myös tarkastettava byssan oikealla puolella voidaanko lattiaa purkaa. Samoin isot nahkappaleet pyrittävä nostamaan ylös. Lyijylevyt siirrettävä toisen ja kolmannen kansipalkin välille keskilaivaan, samoin kerättävä luita koriin byssassa,

Työryhmä: Harri Alopaeus, Risto Halme, Heikki Moisio, Pelle Stenlund, Aarno Seppälä, Raimo Korkiakangas, Erkki Siirilä, Peter Norman, Klas Lindqvist, Olli Tappola.

Tapahtumat: Lähtö Kotkasta n. klo 9.00.

Harri Alopaeus: 60 cm ennen laitaa perässä parpuurin puolella pystyseinä pystylaudoituksella ja sen jälkeen iso hytti (no 2) . Mitattu perässä styrpuurin puolella "tanssilaitiaa" 280 x 180 cm (liitteenä piirustus). Byssassa lyijylevyjä. Aselaatikko sijaitsee 60 cm ovenpielestä ja on 30 - 40 cm korkea ja laidat kahdestallaudasta. Laatikon ympärillä siellä täällä ammuskoteloita. Laatikon ympäriltä pitää vielä pumppa. Toi ylös esineet 55 - 60.

Raivausta byssan varastossa , lyijylevyjen siirtoa keulaan ja nahkakasan nosto ylös (no 54). Luita kerätty koriin.

Aarno Seppälä tutki byssan lattiaa oikealta puolelta kansipalkki 5 ja 6 väliltä ja löysi lattia-
luukun ja havaitsi tilan jatkuvan alas. Matti
Sevilä havaitsi ja varmisti lattia-
luukun olemassa-
olon. Luukku on samassa tasossa lattian kanssa
ja luukun sisäpuolella on lista. Luultavasti
luukun kansi nostettu ylös viime vuonna (1974).
Byssan varastossa olevan aselaatikon vieressä keu-
lan puoleisessa päässä on tynnyri, jonka korkeus
on n. 45 cm, Ø n. 30 cm. Tynnyri on kokonaan pääl-
lystetty nahalla, ja nahat ovat vielä paikoillaan,
mutta saumat ovat vähän auenneet. Iltapäivällä
Iltapäivällä: Raimo Korkiakangas pumppasi aselaa-
tikon vierustaa byssan varastossa ja löysi sieltä
kaksi puulusikkaa (no 61).

Pumppaamista ja raivaamista kunnes Peter Norman
siirsi pumpun uunin styrpuurin puolella ja ryhtyi
pumppaamaan lattia-
luukua. Hän löysi sieltä luukus-
ta tykinkuulan "narualustan", jossa rautaruostei-
nen tykinkuulan painauma, kaksi luuta, puukaari,
jossa reikiä ja rautalevy (poistettu).

Klas Lindqvist jatkoi lattia-
luukun pumppausta ja
löysi kolme leukaluuta, jotka siirsi koriin ja ha-
vaitsi jotain lautoja ikäänkuin kirstun pohjia.

Risto Halme: löysi plokeja ja mahdollisesti luita
lattia-
luukusta. Hän nosti ylös Olli Tappolan
lauantaina 7.6. löytämän pumpun (no 63).

Tiistai 10.6.1975

Työsuunnitelma: Byssan raivausta ja pumppausta. Jokaisella sukeltajalle dekompressoria 1 - 2 min. 3 metrissä.

Työryhmä: Harri Alopaeus ja Klas Lindqvist.

Tapahtumat: Lähtö Kotkasta n. klo 6.00.

Klas Lindqvist lähti ensimmäisenä sukeltamaan. Helge J. ankkuriköyden sitominen ja mammutti-pumpunlötökun selvittäminen.

Risto Halme:n. klo 8.00 Harri Alopaeus ylös ja lähdetään, koska tuuli voimistui.

Harri Alopaeus: Mitattu styrpuurin puolelta byssan aukkoa ja sen sijainti. Luukun koko : lev. 80 cm, laivan pituussuunnassa pit. 105 cm ja se sijaitsee uunista 60 cm styrpuuriin.

Siirtyi selvittämään byssan takaseinän rakennetta.

Tämän jälkeen byssan parpuurin puolella komeroi-
den tilannetta katsomassa (liitteenä piirros).

Siirtyi perään upseerihyttejä raivaamaan styrpuurin puolelta ja keskilaivasta. Siirretty yksi pienekö ja suurekko palikka perässä.

Klo 8.45 Astridin ankkuriköysi tarttui valopoi-
juun. Klo 9.55 Ankkuri irti. Paluu Kotkaan.

Keskiviikko 11.6.1975

Työsuunnitelma: Pumppausta byssan parpuurin puolella. Luukku styrpuurin puolella jätetään rauhaan.

Työryhmä: Risto Halme; Harri Alopaeus, Erkki Siirilä, Olli Tapola, Klas Lindqvist, Matti Sevilä, Aarno Seppälä, Heikki Moisio, Raimo Korkiakangas, Pelle Stenlund.

Tapahtumat: Lähtö Kotkasta klo 9.25. Helge J. tuli perässä. Ankkurointi Nikolain luona n. klo 10.00. Risto Halme lähti ensimmäisenä katsomaan miltä byssassa näyttää. Hänen tärkein havaintonsa oli: byssan uuni seisoo neljällä jalalla. Hän toi ylös toisen aikaisemmin havaitsemistaan "kaapinovista" (no 64). Hän siirsi lisäksi parpuurin puoleiseen vesisäiliöön kaksi arkun kantta (merimiesarkun). Lattialuukussa oli iso kynttilänippu. Harri Alopaeus lähti perään piirtämään ja mittaamaan. Häninosti byssassa kansipalkki 5 ja 6 väliltä ison parrun pystyyn ja satoi sen köydellä kiinni. Sitten hän siirtyi perään perärangan ulkopuolelle ja tutki perän rakennetta. Hän teki kierroksen perän ulkopuolelle n. 15 m säteellä ja inventoi pohjassa olevaa irtokamaa. Sen jälkeen hän siirtyi perähytti no 1 styrpuurin puolella ja tutki sen rakennetta ja piirsi sen. Hän mittasi takahyttiosaston käytävän mittasuhteita ja sen jälkeen hän siirtyi byssaan ja mittasi styrpuurin puolella sijaitsevan lattialuukun syvyydet (liitteenä 2 piirrosta).

5. ja 6. kansipalkin väliltä löydettyyn parruun si-
dottu köysi katkesi noston yhteydessä klo 11.47.

Olli Tappola selvitti aselaatikon perän puoleista pää-
ttä byssassa ja löysi sen läheltä toisen kaapin tapai-
sen laatikon , josta löytyi pieni puukuppi (no 65).
Samoin hän löysi samanlaisen ikkunan (no 70) kuin
Risto Halme. Se löytyi oikealta kansipalkki 3 alta.
Kaappi oli aluksi ehjä,-mutta vähän myöhemmin Olli
Tappola huomasi, että siitä oli pohja pudonnut pois.
Lisäksi hän havaitsi, että aselaatikossa olisi vielä
lukko tallella.

Klas Lindqvist siirsi mammuttipumpun uunin toiselle
puolelle. Hänen piti nostaa tynnyri ylös, mutta ei
löytänyt sitä.

Matti Sevilä lähti pumppaamaan ja yritti nostaa tyn-
nyrin ylös tai ainakin irroittaa se. Hän siirsi tyn-
nyrin päältä lautoja pois sekä löysi miekan typen
kärjen (no 71) ja pikarin (no 67) ja lasipullon sekä
siirsi ne byssan katolle.

Astrid lähti takaisin Kotkaan, koska alkoi tuulla lii-
kaa. Satamaan saavuttiin n. klo 14.50. Aarno Seppä-
lä,-Heikki Moisio, Raimo Korkiakangas, ja Pelle Sten-
lund jäivät Helge J.:lle ja sukelsivat sieltä sekä
pitivät itse sukelluspäiväkirjaa.

Aarno Seppälä pumppasi byssaa ja löysi kannun (no 66)
Hän havaitsi, että aselaatikon viereinen tynnyri si-
sälsi pieniä kuulia.

Heikki Moisio raivasi byssaa ja siirsi kolme lyijy-
levyä keulaan. Hän siirtyi tutkimaan styrpuurin puo-
lella olevaa lattialuukkua, josta löysi luurankoja
ja siirsi joitakin luita koriin ja löysi tykin nosto-

kiilan ja puunuijan (115) ja siirsi ne byssan katolle. Lisäksi hän toi ylös Matti Sevilän löytämät miekantupen ja pikarin ylös byssan katolta ja sitten hän sitoi pystyparruun, joka piti nostaa pois uuden köyden. Pelle Stenlund avusti raivauksessa lattia-
luukun kuona. Raimo Korkiakangas raivasi byssaa edelleen.

Helge J. tuli satamaan n. 15 min. myöhemmin kuin Astrid.

Torstai 12.6.1975

Työsuunnitelma: Yritetään nostaa aselaatikon viereinen nahkatynnyri ylös. Harri Alopaeus suorittaa mittauksia. Pumppausta byssassa.

Työryhmä: Harri Alopaeus, Risto Halme, Aarno Seppälä, Peter Norman, Matti Sevilä, Klas Lindqvist, Raimo Korkiakangas, Heikki Moisio ja Pelle Stenlund.

Tapaukset: Aamulla ja aamupäivällä: Lähtö Kotkasta n. 5.30. Sukellukset alkoivat klo 7.00 ja pumppu alkoi käydä n. klo 8.00.

Risto Halme: styrpuurin puolella durkissa lyijylevyjä kiinni. Unin ympärillä olevissa neljässä pylväässä lyijyä juurella. Hän toi ylös lasipullon (no 80) aselaatikon takaa.

Harri Alopaeus selvitti byssan peräseinän rakennetta ja portaitten sijaintia. Hän peitti styrpuurin puolella olevan lattialuukun löytämällään levyllä. Levy oli luukussa styrpuurin puolelle lattialle n. 50 cm päässä. Löysi 75 cm leveät portaat kolmella askelmalla johtaen byssasta köysikannelle. Hän mittasi kansipalkki kuudessa olleita pystytykiä. Hän nosti styrpuurin puolelta edellä mainittujen puisten portaitten vierestä puolikkaan täysipitkää porrasta (210 cm) kuudella askelmalla byssan katolle. Sen jälkeen hän siirtyi perään ja mittasi hytti no 1 styrpuurin puolella ja hyttien 1 ja 2 parpuurin puolella levyksiä ym. pikku mittoja (liitteenä piirrokset). Vanha merkintä kansipalkki C on nykyisen merkinnän mukaan kansipalkki #10.

Iltapäivällä: Harri Alopaeus: Byssan aselaatikossa on n. 10 pistoolin kahvat ja näkyvissä n. 7 - 8 kiväärin piippua. Hän raivasi lankkuja byssan takaseinältä ja Byssan takaseinällä parpuurin puolella n. 2 m keskilaivasta ^{BB} on vielä n. 60 - 70 cm mutaa. Hän löysi ruudin annostuskauhan (no 92). Lisäksi hän mittasi tikkaat, jotka on nostettu byssan katolle: 6 askelmaa ja ne löytyivät ^{Byssan} takaseinän styrpuurin puolelta. Lisäksi hän nosti aselaatikosta pistoolin ylös (no)91 ja kengänpohjan (no 90). Sitten hän siirtyi perään ja raivasi hyttikäytävää keskilaivasta hyttien 3 ja 4 kohdalta. Hän nosti pois 3 kappaletta n. 3 m pitkiä poikittain olleita lankkuja, 2 kappaletta lyhyitä pitkittäisiä kansipalkkeja, 2 pitempää ja 2 lyhyempää pystytukipuuta samasta paikasta sekä 3 ritiläseinän lautta (112 cm) ^{pitkiä} hyttien 3 ja 4 väliltä keskilaivastaa. Byssasta hän nosti lisäksi n. 30 x 60 cm puolisuunnikkaan muotoisen laudan. □

Matti Sevilä havaitsi esineitä byssan vasemmalla puolella umpiseinän ja laidan välisessä lokerossa. Hän keräsi kuulia byssan katolla olevaan kassiin sekä toi niitä vähän ylös lisäksi hän löysi byssasta pienen knaapin, jonka siirsi byssan katolle.

Aarno Seppälä jatkoi pumppaamista ja kertoi, että byssaan oli pudonnut jostain parru. Hänen jälkeensä pumppaamista jatkoi Klas Lindqvist, joka puhdisti aselaatikon edustaa paikoitellen lattiaan asti. Lisäksi hän löysi molempien tynnyrien pohjat ja toi ne ylös. Raimo Korkiakangas jatkoi pumppaamista ja löysi aselaatikon edestä puuharjan (no 95).

Aarno Seppälä siirsi Risto Halmeen kanssa pumpun putken toiselle puolelle, ja vasemman puoleiseen varastoon. Pumppausta. Nahkaišta tynnyriä byssan varastosta ei ilmeisesti saada ehjänä ylös.

Peter Norman pumppasi byssan varastoa ja löysi ikonin (no 84) ja saappaan terän sekä pohjan (no 85) sieltä. Hän kertoi myös löytäneensä nahkaisen tynnyrin takana on toinen samanlainen tynnyri, joka on täysin ehjä ja sisältää kuulia, suurempia kuin vierisen tynnyrin kuulat.

Matti Sevilä pumppasi byssaa ja havaitsi, että ensimmäisenä löydetty tynnyri on rikki. Hän nosti siitä kaksi lautaa byssan katolle sekä kertoi, että joku oli nostanut aikaisemmin tynnyrin nahkakannen byssan katolle. Kansäi on rypyttetty ja sidottu narulla, muistuttaa pussin suuta.

Klas Lindqvist nosti ensimmäisen tynnyrin kappaleet(96) ylös - paitsi pohjan, jota ei löytynyt sekä byssan katolla olevat kaksi lautaa ja kansäi -. Aselaatikkoa ei luultavasti voida nostaa. Sitten hän siirsi köysikasan tynnyrin edestä pois sekä otti vähän kuulia tynnyrin sisältä. Sitten hän raivasi vähän aselaatikon päällystää.

Raimo Korkiakangas laittoi ehjän tynnyrin päälle Unisuit-kassin, ja toiset yrittävät nostaa tynnyrin ylös sen jälkeen. Sitten hän raivasi köysikasaa ja löysi miekankahvan väistimen (no 88) sekä puukannen (no 87) tynnyrin vierestä. Heikki Moisio ja Pelle Stenlund nostivat myös toisen tynnyrin ylös, mutta siitä puuttuu pohja ja tynnyriä ympäröivä nahka oli ehjä (no 97).

Pelle Stenlund pumppasi byssaa ja löysi rahoja kuu-
lien joukosta (no 103).

Astrid lähti takaisin Kotkaan n. 19.30.

Perjantai 13.6.1975

Työsuunnitelma: Pumppausta byssassa, peitetään pumppausjälkiä, nostetaan poijut pois ja irrotetaan Helge J.:n ankkuriköydet.

Työryhmä: Harri Alopaeus, Peter Norman, Raimo Korkiakangas, Matti Sevilä, Heikki Moisio.

Tapahtumat: Aamulla ja aamupäivällä: Lähtö Kotkasta klo 5 ja 5.30 välillä.

Peter Norman: kiväärilaatikon keulapuolella laatikko, joka muistuttaa aikaisemmin nostettua laatikkoa. Laatikon toisessa päässä kaksiosainen hylly, toinen lokero oli kannellinen ja siinä oli rahoja (no 108 ja 109). Lokeron kansi kuitenkin hajosi. Hän löysi lisäksi nahkarukkasen (no 113).

Harri Alopaeus havaitsi byssassa 105 cm pitkät ja kolmella askelmalla varustetut portaat parpuurin puolelta peräseinältä pystypilarin vierestä. Hän mittasi aselaatikon (korkeus 60 cm) parpuurin puoleisessa sivuvarastossa. Hän peitti osittain styyrpuurin puoleisen lattialuukun. Sen jälkeen hän siirtyi perän hyttiosastolle ja mittasi siellä hyttien 3 ja 4 kohtaa (liitteenä piirros). Lisäksi hän havaitsi styyrpuurin puolella olevan pienempiä hyttejä.

Raimo Korkiakangas pumppasi aselaatikon taustajäällä löysi suutarinleskin (no 118), miekankahvan ja laakerin.

Matti Sevilä: Iso parru, joka oli nostettu 5. kansipalkin etupuolelle pollaria vasten on kaatunut.

Tynnyrin pohjia ei löytynyt - kuulat ovat tasaisen lattian päällä. Aselaatikon päästä keulaan päin melko lähellä varaston toista päätyseinää on nahkaa ja köyttä. Hän siirsi pumpun paarpuurin puoleisen, laivan ja aselaatikon välille ja nosti lestin ja peilin byssan katolle sekä plokkin (n. 40 cm) aselaatikon keulanpuoleisesta päästä. Aivan laatikon vierestä löytyi lisää isompia ja pienempiä kuulia sekä runsaasti nahkaa. Todennäköisesti löytyi myös yksi kuulatynnyrin pohjan puolikas, mutta se katosi. Heikki Moisio peitti kokonaan byssan lattialuukun sekä nosti ylös kannen, joka kuuluu Peter Normanin löytämään laatikkoon (no 110). Sen jälkeen hän irtotti pumpun köyden, ankkuriköyden ja poijut. Lähtö Kotkaan Astridilla klo 10.15.

Risto Halme: byssasta löydetystä esineistöstä voidaan havaita osan kuuluneen jonkun upseerin tai muun korkeamman henkilön yksityisesineistöön (rahat ym) sekä metsästykseen viittävää esineistöä (pienet kuulat).

Risto Halme, Ari Uino, Harri Alopaeus, Pelle Stenlund, Taina Rasi ja Eeva-Liisa Nieminen lähtivät kohti Helsinkiä klo 15.45.

Nikolai

on poissa paikaltaan

Poikittais parrut on
tässä pörröksessä
numeroitu alkaen
isomaston ~~Natasta~~

Seuraava
Poikki parru
on #E=#6

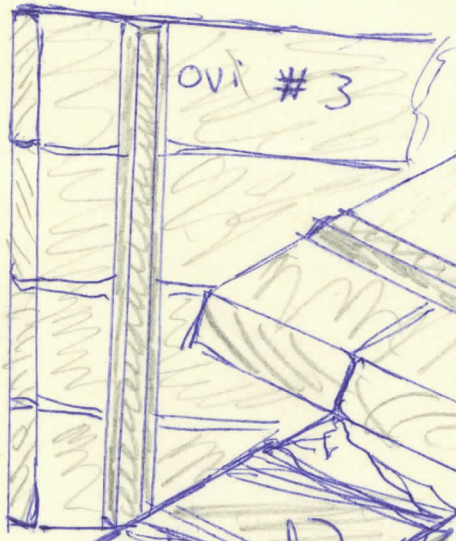
Pama on
Paikki
Parru #5

#4

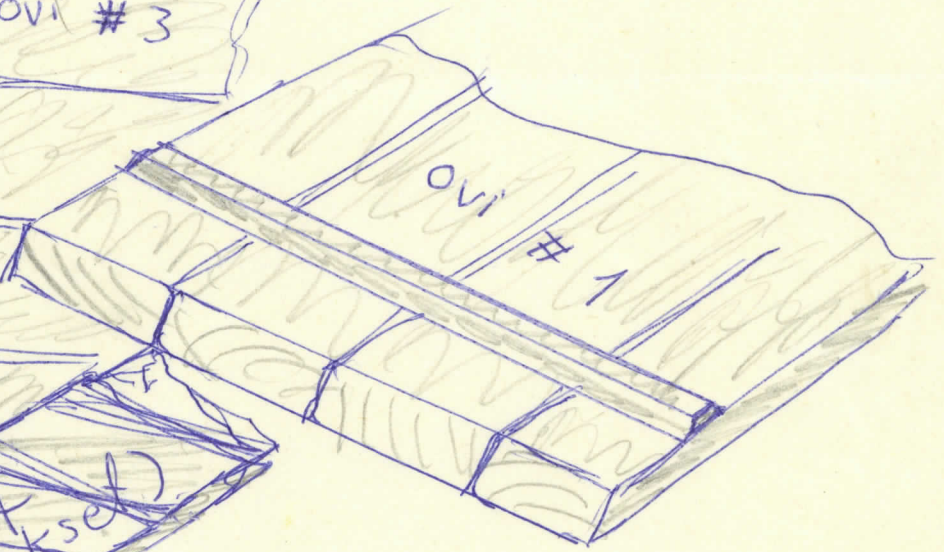

Väliseinä = kaksin
Kermainen laudoitus

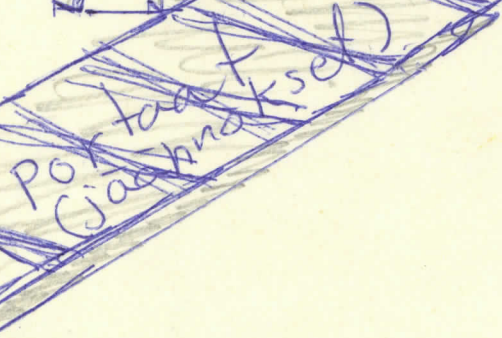
Väliseinä - yksikermainen
laudoitus

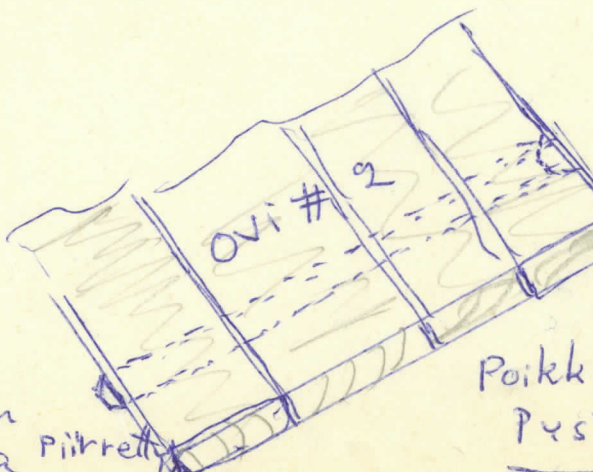
ovi #3

ovi #1

Portaat
(Jäähäksset)

ovi #2

Oven
Pihtipie-
Li

Poikki parrun
Pustutuki

14/8 -73 sukelluksen
Perusteella
Jl. Alonauw

Piikrely
22/8 + 1973